

ת"פ 19005/11/20 - מדינת ישראל נגד ניסים אזיזוב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 19005-11-20 מדינת ישראל נ'
אזיזוב(עצור/אסיר בפיקוח)

בפני כבוד השופט יואל עדן

בעניין:
המאשימה:

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שאול ציון -
פמ"ד

נגד

הנאשם:

ניסים אזיזוב
ע"י ב"כ עו"ד יחיה דהאמשה

גזר דין

האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), ונטילת חשמל, מים או גז עבירה לפי סעיף 400 לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 16.6.20 חתם הנאשם על חוזה בו שכר בית בעל שני מפלסים ושישה חדרים ("הבית"), החל מיום 10.7.20 ("מועד הכניסה") ועד ליום 9.7.21.

החל ממועד הכניסה, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בנה הנאשם בבית מעבדת סמים ("מעבדת הסמים").

לשם הקמת מעבדת הסמים ותחזוקתה, הצטייד הנאשם במכשירים למדידת לחות, בחומרי דישון, מאווררים, מערכת השקיה, מערכת חשמל וגופי תאורה.

לשם הדלקת התאורה ומוצרי החשמל במעבדת הסמים, חיבר הנאשם חשמל באופן פיראטי. הנאשם חיבר את החשמל אל מעבדת הסמים באופן העוקף את שעון החשמל, אל ארון חשמל פרטי בתוך הבית.

החל ממועד הכניסה, גידל הנאשם במעבדת הסמים שבנה בבית כ- 255 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס.

ביום 29.10.20 הגיעו שוטרים לבית במסגרת פעילות משטרתית יזומה, מצאו את השתילים, וקטפו אותם. משקלם של השתילים הוא 70 ק"ג של סם מסוכן מסוג קנבוס.

הנאשם במעשיו אלו, גידל והפיק סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר כדין, שתילים במשקל 70 ק"ג, וכן החזיקו שלא כדין ולא לצריכה עצמית. כמו כן הנאשם, במזיד או במרמה נטל או צרך חשמל שאינו זכאי לו, או השתמש בו או גרם להטייתו או לבזבזו.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן והורשע, ואין הסדר לעניין העונש. הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן.

הראיות לעונש

2. במסגרת הראיות לעונש הוגשו מטעם המאשימה הרישום הפלילי והתעבורתי של הנאשם (ת/1).

ב"כ הנאשם הגיש המלצות שניתנו ביחס לנאשם (נ/1).

טענות הצדדים

3. ב"כ המאשימה טוען כי במעשיו פגע הנאשם בערכים החברתיים של שמירה על הציבור, בריאותו ובטחונו, ובביצוע עבירת נטילת החשמל נפגעו גם זכות היסוד לקניין, וההגנה על רכוש הציבור והסדר הציבורי.

נטען כי לעבירות הסמים פוטנציאל נזק עצום, השימוש בסמים גורר נזקים נלווים מלבד הפגיעה בצרכני הסם עצמם, כגון ביצוע של עבירות רכוש ואללימות, נזקים נפשיים ונזקים בריאותיים ופיזיים.

נטען כי המחוקק קבע בגין העבירות שביצע הנאשם עונשים מכבידים ובתי המשפט הביעו את הצורך בענישה מרתיעה של כל המעורבים בשרשרת ייצור והפצת הסם.

נטען כי גידול סמים מסוכנים והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן נועדו למטרה של הפצת הסמים המסוכנים וזאת על מנת להפיק רווח כלכלי על חשבונם של מכורים ושל מתמכרים לעתיד.

נטען כי בהתאם לקביעת המחוקק החזקה לצריכה עצמית של סם מסוג קנבוס תהא עד לכמות של 15 גרם, ובעניינו גידל הנאשם 255 שתילים במשקל כולל של 70 ק"ג, היינו פי 4,666 מהכמות המוגדרת כשימוש עצמי. נטען כי מכמות זו ניתן להפיק אלפי מנות סם והמדובר בנסיבה מחמירה אשר יש ליתן את הדעת עליה בגזירת דינו של הנאשם.

נטען כי הגידול של סם מסוג קנבוס בניגוד לחוק, אשר מניב רווחים עצומים, מתגלה שנים האחרונות במדינה כולה ובאזור הדרום בפרט. נטען כי הקלות בגידול שתילי סם והקושי הרב באיתור מבצעי העבירות ובלחימה בתופעה, יחד עם הרווח העצום שמפיקים מגידול סמים והריבוי בתיקים פליליים נגד נאשמים בגידול סמים, מחייבים ענישה מכבידה אשר יהא בה להרתיע הן את הנאשם והן נאשמים פוטנציאליים, ונטען כי נדרש מסר חד משמעי למען הגנה על הציבור.

נטען כי הפגיעה של הנאשם בערך המוגן הינה משמעותית וחמורה, מעשים של גידול סמים והתקנת ציוד המשמש לכך, מגלמים בתוכם מימד חזק של תכנון. עוד נטען כי חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות הוא גבוה, היות והנאשם גידל בעצמו 255 שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס והצטייד בציוד האמור לשם כך, ובנוסף נטל במזיד או במרמה חשמל שאינו זכאי לו.

נטען כי היקף גידול של 70 ק"ג סם הינו למטרה מסחרית, כמות זו הייתה עלולה להיות מופצת לכל דורש ולהביא לפגיעה ממשית בבריאותו של אדם. ב"כ המאשימה מפנה לפסיקה ומוסיף כי **"בעניינו אין המדובר רק בהחזקה גרידא" אלא בגידול הסמים לשם בצע כסף"**.

ב"כ המאשימה טוען שמשום שאין כל אינדיקציה לקיומן של אחת מהנסיבות המפורטות בסעיף 40ט סעיף קטן (א) (6) עד (9) לחוק העונשין, אין כל צורך לדון באם הן מפחיתות את חומרת מעשיו ואשמו של הנאשם.

נטען כי מדובר במעשה עברייני מתמשך אשר תוכנן על ידי הנאשם מבעוד מועד, וכי מתחם העונש ההולם בגין עבירות אלו כולל מאסר בפועל לתקופה משמעותית לצד רכיבי ענישה נוספים.

ב"כ המאשימה מבקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, וזאת לצד ענישה נלווית.

ב"כ המאשימה טוען שיש לזקוף לטובת הנאשם את נטילת האחריות, הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן וחסך זמן שיפוטי, ובנוסף צוינו לזכותו של הנאשם הראיות שהגישה ההגנה לעונש, המצביעות על התנהגות חיובית ותורמת לחברה.

נטען כי בעבירות מסוג זה ניתן משקל בכורה לשיקולי הרתעה וגמול והמשקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם קטן.

נטען כי לאור הסיכון מביצוע חוזר של העבירה יש להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה ממושכת אשר בה יש כדי להרתיעו, ובנוסף קיים צורך גם בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות אלו.

נטען כי לנאשם הרשעות קודמות רובן מתחום הסמים, הרשעות אלו אינן מהעת האחרונה אך נטען כי לא ניתן להתעלם מכך שבכל כמה שנים נוספה עבירת סמים לרישומו הפלילי. בנוסף, לנאשם רישום תעבורתי בן 23 סעיפים, בהם עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה ועבירות של החזקת סמים ושימוש בסמים.

נטען כי ביחס להליך טיפולי, הובהר לא אחת בפסיקת העליון כי על אף חשיבותו, שיקול השיקום אינו חזות הכול, ואין לבכר שיקול זה על פני שיקולים נוספים בפרט על פני שיקולי גמול, הרתעה והגנה על שלום הציבור.

נטען כי אין קשר הדוק בין העבירות בהן הורשע הנאשם לבין ההליך הטיפולי המתואר בתסקיר, וב"כ המאשימה מתאר אי בהירות העולה מתסקירו של הנאשם, הן ביחס למעורבותו הנוכחית בפלילים לאחר שעבר בעבר תהליך שינוי משמעותי בהליך טיפולי, הן ביחס לאחריות הקיימת לו על שלושת ילדיו, אשר הוא מצוין כי יודע שמעורבות פלילית תפגע בקשר עימם, והן ביחס לזמן בו נמנע משימוש בסמים.

נטען כי אין מדובר בנאשם המצוי בגדר מי שהשתקם או יש סיכוי ממשי שישתקם, וכי התחשבות בשיקולי שיקום במסגרת הענישה בתיק זה אינה רלוונטית בנסיבות העניין כלל וכלל.

נטען כי המלצת שירות מבחן אינה עולה בקנה אחד עם התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם, העונש עליו המליץ שירות מבחן אינו מוחשי ואינו עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה.

נטען כי עונשו של הנאשם יכול שיהיה ברף הבינוני - נמוך של מתחם העונש שהוצע. בנוסף נטען כי לצד עונש מאסר בפועל יש צורך ממשי בהשתתפות קנס בשים לב לרווח הכלכלי הגלום בעבירות מסוג זה, וההצדקה להטלת עונשים כספיים מקורה במשקל הניתן לכוונת הרווח הכרוך בעבירות אלו, ויש לפעול באופן דומה בסחר, גידול, והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית.

ב"כ המאשימה מבקש כי בהתאם להוראות סעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים יקבע שהקנס שיוטל על הנאשם, יופקד בקרן החילוט שהוקמה לפי סעיף 36ח(א) לפקודה.

בנוסף מבוקש להורות על פסילת הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה משמעותית וכי הפסילה תיכנס לתוקף בגמר ריצוי עונש המאסר, וכן להטיל על הנאשם פסילה על תנאי, ומאסר על תנאי.

4. ב"כ הנאשם טען כי מדובר באירוע פלילי שהתחיל לפני כשנה, הנאשם נעצר בסוף חודש אוקטובר, עצור באיזוק אלקטרוני מסוף דצמבר ונמצא בפיקוח שירות מבחן.

נטען כי הנאשם הינו אב יחידני, המגדל לבדו שלושה ילדים בטווח גילאים 8-16, רואה בתפקידו כהורה כאחריות החשובה בחייו, והקים במקום מגוריו קבוצה לאבות יחידניים.

ב"כ הנאשם חולק על דברי ב"כ המאשימה ביחס לשיקום. נטען כי תסקירי שירות מבחן מתארים את שלבי חייו של הנאשם ואת המשברים שחווה בחייו, פטירת אביו ואחיו, התמכרותו לסמים והגמילה מהם, תהליך שעשה לא במסגרת הליך משפטי. נטען כי ברישום הפלילי למעט תיק אחד שהוא באלימות, כל העבירות הן עבירות ישנות, ישנם תיקים של שימוש עצמי בסמים כאשר היום לטענת ב"כ הנאשם מדובר בעבירות קנס בלבד ונטען שלהליך הלגליזציה של סמים קלים.

נטען כי המאשימה התמקדה בטיעוניה לעונש בפסיקה המתייחסת לנאשמים שגידלו סמים לצורך הפקת רווח, בעוד עניין זה לא נטען בכתב האישום, וב"כ הנאשם סבור שכלל לא ניתן היה לטעון את הטיעון של גידול למטרות רווח כל עוד הוא לא נרשם בכתב האישום.

נטען כי הנאשם הסביר לשירות מבחן כיצד החלה מעורבותו בעניין, סיפר שזה היה לאור חובות או חוב שצבר בשוק האפור והיה עליו להחזירו והוצע לו לעשות את הפעולה של גידול הסם בתמורה - **"יש הבדל בין בן אדם שבא ואומר אני במצב נורמלי לא מספיק כסף רוצה עוד כסף ומגדל סמים כדי להרוויח כסף, לבין אדם שנמצא במצוקה רצינית ולחוצים עליו ומציעים לו לגדל סמים כשהוא במצב הזה הוא נענה ומתחיל לגדל"**.

נטען כי יש להתחשב בכך שהנאשם נקלע למצב המדובר בתקופת הקורונה, אשר בגינה אנשים סבלו ממצוקה כלכלית קשה - **"ברוח התקופה הגיעה גם המצוקה של הנאשם ובעקבות כך ביצע את העבירות"**.

ב"כ הנאשם מתייחס לדברי שירות מבחן על כך שמדובר בנאשם אשר מבין שעשה מעשה חמור וכי פעל לא כשורה גם אם ביצע את מעשיו על רקע מצוקה כלכלית. נטען כי הנאשם מבין את החומרה בגידול סמים ואת הפגיעה בחייהם של אחרים.

נטען כי שירות מבחן מציין כי למרות הקשיים אשר חווה הנאשם בחייו, הוא מצליח לגייס פעם אחר פעם כוחות להתמודדות.

נטען כי הנאשם בהיותו אב יחידי פועל לעמוד בציפיות מעצמו כאב ומייחס חשיבות רבה לתפיסת ילדיו אותו. הנאשם שהה בריחוק פיזי מילדיו על רקע מעצרו וההליכים הפלילים והמחירים אותם משלם בגין התנהלותו, מהווים גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו.

נטען כי שירות מבחן מגיש המלצתו לאחר זיהו הבעיה, הסיבות לביצוע העבירה ובהתאם לכך מציע דרכי טיפול, וכי שירות מבחן הציע כי יוטל על הנאשם צו מבחן ועונש עבודות שירות, ובמסגרתו של צו מבחן ימשיך הנאשם את הטיפול.

ב"כ הנאשם מאבחן את הפסיקה שהגיש ב"כ המאשימה, מפנה לפסיקה מטעמו, וטוען כי מתחם העונש אליו עתרה המאשימה אינו הולם את העבירה, ולא ניתן ללמוד מהפסיקה שאכן זו מדיניות הענישה המקובלת, והמתחם לו עותרת

המאשימה לא סביר ולא מידתי.

נטען כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, מביע חרטה על מעשיו, עונש מאסר בפועל יפגע פגיעה חמורה מאוד במשפחתו של הנאשם ובילדיו הקטנים, וב"כ הנאשם מבקש מבית המשפט להתחשב בכך.

נטען כי העונש שעליו המליץ שירות מבחן הינו ראוי והולם, ויש בו להביא לאיזון בין האינטרס הציבורי לבין האינטרס האישי של הנאשם. מבוקש כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירות מבחן ויטל עונש שירות בעבודות שירות וצו מבחן.

נטען כי בהתאם להסדר עם חברת החשמל שולם סכום של 10,000 ₪.

הנאשם הוסיף "אני מבקש להתחשב בי, יש לי שלושה ילדים עשיתי את טעות חיי, התפתיתי לפיתויים שלא הייתי צריך, ואני מבקש להתחשב בי. בעיקר בגלל שלושת ילדי".

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

5. הנאשם גידל במעבדת סמים אותה הקים בבית ששכר כ- 255 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, לשם כך הצטייד במכשור למדידת לחות, חומרי דישון, מאווררים, מערכת השקיה, מערכת חשמל וגופי תאורה. הנאשם אף חיבר את מעבדת הסמים שהקים לחשמל באופן פיראטי, כך שעקף את שעון החשמל אל ארון פירטי בתוך הבית. המדובר בעבירות חמורות, המבוצעות בתכנון תוך ארגון אמצעים רבים.

בביצוע העבירות פגע הנאשם בערכים המוגנים ביסודן שהם השמירה על הסדר החברתי, שלטון החוק, שלום הציבור, בריאות הציבור, והצורך למנוע השלכות פליליות וחברתיות, לצד פגיעה בזכות הקניין.

6. עבירות הסמים הינן חמורות, בפסיקה קיימת התייחסות ענפה לצורך במיגור התופעה, כאשר השיקולים האישיים של העבריין נסוגים מפני השיקולים הקשורים בנזקים להם גורמים הסמים. עוד נקבע כי יש ליתן משקל רב יותר לשיקולי ההרתעה והגמול על מנת להילחם בנגע הסמים.

המאבק בנגע הסמים מתייחס לכל סוגיהם. אפנה בענין זה לע"פ 2000/06 מ"י נ' ויצמן ואח' (20.7.06) בו נפסק :

"המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעט. העובדה שסמים אלה הפכו אולי נפוצים גם בקרב מי שהעבריינות אינה להם דרך חיים ובעיקר בקרב צעירים אינה צריכה להביא להתייחסות מקלה עם אלה המבקשים לעשות רווח מנפוצות השימוש בסמים אלה ותורמים להגעת הסם אל קהל ה"צרכנים".

עוד לעניין זה ר' ע"פ 407/97 **אמואל יניב נ' מ"י** (15.4.1997) בו נפסק: **"המאבק בהפצת הסמים כולל גם הפצתם של סמים קלים יחסית, דוגמת הקנבוס; ולמיותר יהיה לחזור ולהזכיר את המעבר הקל - והטבעי - מצריכתם של סמים קלים לכבדים יותר"**.

וכן ע"פ 170/07 **ליאור מטיס נ' מ"י** (19.11.2007) בו נפסק: **"לרוע המזל, סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריעת הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר, שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה. בבש"פ 442/96 מ"י נ' יריב טולדנו (לא פורסם) אמר השופט מ. חשין כי: "סם מסוכן הוא סם מסוכן גם אם אינו מן הסמים ה"קשים"..."**.

7. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, החומרה והתוצאה, ואינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק. עקרון הענישה האינדיבידואלית כולל היבטים הקשורים הן בנסיבות ביצוע העבירה והן בנאשם עצמו, ושלב קביעת מתחם העונש ההולם, נעשה תוך התייחסות להיבטים הקשורים בנסיבות הביצוע, ולו היבט אינדיבידואלי הקשור למקרה המסוים הנדון. ר' ע"פ 1323/13 **חסן ואח' נ' מ"י** (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם. את הפסיקה להלן יש לאבחן בהתייחס לנסיבות כל מקרה.

ברע"פ 174/21 **ישראל סעדיה סויסה נ' מ"י** (25.2.2021) הורשע המבקש בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. במעבדה שהקים המבקש נתפסו 420 מכלים, בהם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 37.95 ק"ג. בימ"ש השלום גזר 9 חודשי עבודות שירות ועונשים נוספים. ערעור לביהמ"ש המחוזי על קולת העונש התקבל ברוב דעות, נקבע כי **"הקמת 'מעבדות' לגידול קנבוס בדירות מגורים הפכה ל'מכת מדינה', ולכן יש להעביר מסר הרתעתי ברור ולא סלחני"**, מתחם העונש ההולם הועמד על 15 עד 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, והעונש הועמד על 12 חודשי מאסר בפועל לאור משקל שניתן להליך בו מצוי המבקש. בקשת רשות הערעור נדחתה. נדחתה טענת המבקש בדבר שינוי הגישה העונשית כלפי עוברי עבירות גידול סם ונקבע: **"אין לקבל את טענת המבקש בדבר שינוי הגישה העונשית כלפי עוברי עבירה הקשורה בגידול סם הקנביס והחזקתו שלא לצריכה עצמית מצד קובעי המדיניות. אך בעת האחרונה קבע בית משפט זה כי הדין הנוהג והמחייב הוא הקבוע בפקודה לפיה קנביס הוא סם מסוכן (ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.2.2021))."**

נפנה לדברים הללו מע"פ 6299/20 **שחר חן נ' מ"י** (4.2.2021):

"לצד האמור, נוכח ניסיונו של ב"כ המערער להיבנות מן האמור בבש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020), ראינו לנכון להעיר הערה, ולהבהיר: פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, קובעת במפורש כי קנאביס הריהו "סם מסוכן" (שם, סעיף 1 והתוספת הראשונה). כך קבע המחוקק. קביעתו זו - היא הדין הנוהג והמחייב. "סחר בסמים הוא סחר בסמים", ותפיסה שלפיה סחר בסמים 'קלים' איננו סחר בסמים מסוכנים - משוללת יסוד; אין לה אחיזה לא בדין המצוי, לא בדין הראוי: "צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" (דברי השופט י' עמית בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקה 8

(12.8.2018). המערער הקים כזכור מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנאביס בדירה ששכר בתל אביב, בה גידל והפיק כ-600 שתילים במשקל כולל של 90 ק"ג במשך כ-4 חודשים. המעבדה התפרסה על פני 5 חדרים וכללה מערכות חשמל, השקיה, חימום ואוורור, גופי תאורה, בלוני חמצן ואדניות. המערער יתן אפוא את הדין על מעשיו, כך גם כל מי שיהיה לעשות כדבר הרע הזה."

בע"פ 6299/20 לעיל נגזר על המערער בבית המשפט המחוזי עונש של 29 חודשי מאסר, כשהמתחם שנקבע הינו בין 29 ל - 54 חודשי מאסר בפועל, והמערער חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט העליון.

ברע"פ 2151/21 **שחף דהן נ' מ"י** (7.4.2021) - אליו הפנתה המאשימה, ואשר היה על פסק דין בערעור בו ישב מותב זה בהרכב, המבקש ושני אנשים נוספים הסכימו ביניהם לגדל סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה, כ-100 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 23 ק"ג, והמבקש הורשע בעבירות של גידול והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית. בית משפט השלום גזר על המבקש 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 18,000 ₪ פסילה למשך 12 חודשים ופסילה מותנית. בבית המשפט המחוזי התקבל ערעור המשיבה ונגזר עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. זאת, גם בהתאם לעונש שנגזר על האדם הנוסף שהורשע בגידול הסם בצוותא עם המבקש בפרשה זו. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המבקש והדגיש את החומרה הרבה שיש לייחס לעבירות סמים מסוכנים, המצריכות ענישה משמעותית ומרתיעה תוך נקיטת יד קשה כלפי כל המעורבים בביצוען. נקבע כי **"במקרה דנן, נטל המבקש חלק פעיל בייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בכמות מסחרית..."**

בע"פ 871/20 **אברהם אברג'יל נ' מ"י** (30.3.2020) הורשע המערער בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. המערער הקים והפעיל מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה, לשם כך צייד את הדירה בנורות, מאווררים, מזגנים, שנאים, מסנני פחם, מדי טמפרטורה, דשנים וצינורות השקיה. בדירה נתפסו מאות שתילים שהגיעו למשקל של 80 ק"ג. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, שלפיו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של 27 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם העונש ההולם הנע מ-22 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל**, והשית על המערער 26 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה תוך שצוין כי העונש שהושת על המערער אינו חורג כלל מרף הענישה הנוהג במקרים כגון דא.

בע"פ 5093/17, 5103/17 **לזר בקשט נ' מ"י** (1.1.2018) - הורשעו המערערים בעבירות של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן. המערערים קשרו קשר להקמת מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס, ביצעו פעולות רבות לצורך הקמת המעבדה, ובמועדים שונים הנאשמים או מי מטעמם רכשו או שכרו ציוד רב שכלל משאבות מים, מסננים, חומרי דיזון, שנאים, מאווררים, מפוחים, נורות הלוגן ומדי טמפרטורה. הנאשמים או מי מטעמם רכשו שתילי קנבוס רבים אותם גידלו במעבדה שיצרו בקומה השניה ב-7 חדרים שונים שבהם הותקן כל הציוד, וזאת החל מאוקטובר 2015 ועד ליום התפיסה - 22.2.16. במועד זה, נתפסו שתילים במשקל כולל של 131 ק"ג וכן ציוד, חומרי דיזון, סלילי מתכת ועוד, אשר שימשו לצורך גידולו השיטתי של הסם במעבדה והפקתו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 30 עד 48 חודשי מאסר בפועל והשית על המערער בע"פ 5103/17 מאסר בפועל של 34 חודשים וקנס בסך 50,000 ₪ ועל המערער בע"פ 5093/17 מאסר בפועל של 30 חודשים, וקנס של 50,000 ₪. בית המשפט העליון קבע כי לאור העדר העבר הפלילי של הנאשמים,

נסיבות אישיות, ונוכח התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינם ועל מנת לעודדם להמשיך בדרך השיקום כפי שמשתקף בתסקיר, יש להפחית בעונש המאסר בפועל שהושת על המערערים ב-6 חודשים, כך שתקופת המאסר בפועל שהושתה על המערערים הועמדה על 28 ו-24 חודשים בהתאמה. גובה הקנס לשני המערערים נותר בעינו.

בע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מ"י** (15.11.2018) המערער הורשע, יחד עם שניים אחרים בעבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, והחזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. במסגרת הקשר שכרו השלושה דירה, ובה גידלו סם מסוכן מסוג קנבוס, תוך שחיבלו במונה החשמל של הדירה והתחברו במישרין למערכת החשמל, והחזיקו בדירה שתילי קנבוס במשקל כולל של 92 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 28 ל-52 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, והפעיל מאסר מותנה שהוטל עליו - חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שהוטלו על המבקש 42 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס כספי בסך של 5,000 ש"ח. על רקע שיקולי אחידות הענישה ובהינתן תסקירים חיוביים בעניינו של המערער, ועל מנת לעודדו להמשיך בדרך השיקומית, העמיד בית המשפט העליון את תקופת המאסר בפועל שירצה המערער על 36 חודשים חלף 42 חודשים.

בע"פ 5807/17, 5963/17 **משה דרחי נ' מ"י** (18.6.2018), הורשע המערער 1 בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, המערער 2 הורשע בעבירות של סיוע לגידול סם מסוכן וסיוע בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ובעבירות של נהיגה בשכרות, בכך שהמערער 1 הקים בסיוע מערער 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בדירה בחזקתו. המעבדה הכילה ציוד טכני רב, לרבות מערכת סינון אוויר שמטרתה למנוע מריח הסם לדלוף החוצה, וכן שתילים, עציצים, חומרי גידול, כלים ייעודיים ועוד. במעבדה נמצאו 76.85 קילוגרם של סם נטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם 1 הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי והשית עליו 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מאסרים מותנים וקנס. הערעור נדחה תוך שצוין כי אופן הקמת בית הגידול לסמים מעיד על תכנון מוקדם משמעותי ועל כוונה להרחיב את שרשרת הפצת הסמים, והנזק הפוטנציאלי עשוי היה להיות עצום.

בע"פ 2596/18 **כפיר זנזורי נ' מ"י** (12.8.2018) הורשע המערער בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שיבוש מהלכי משפט, וייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים. המערער הקים בסיועו של הנאשם 2 בכתב האישום, ששכר עבורו יחידת גג גדולה - מעבדה לגידול קנבוס. באחת הפעמים, הסיע המערער את הנאשם 3 בכתב האישום ואדם נוסף למעבדה, כשברשות הנאשם 3 סכום של כ-29,000 ₪ במזומן, עמו התכוון לרכוש סם. בסמוך לאחר מכן, כאשר הגיעו למעבדה שוטרים ובידם צו חיפוש, לא פתחו המערער ונאשם 3 את הדלת, כאשר בינתיים המערער הזהיר את הנאשם 2 בטלפון הסלולרי "תעלם לכמה ימים". לאחר שהשוטרים פרצו לדירה, נתפסו במעבדה 137.6 ק"ג נטו של סם מסוג קנביס (הידרו). בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 36-56 חודשי מאסר, אך בשל הסיכוי הממשי לשיקום, הועמד עונשו של המערער על 26 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 7,000 ₪. המשיבה ערערה על קולת העונש, והמערער על חומרתו. שני הערעורים נדחו.

ברע"פ 6041/18 **יוסי כהן נ' מ"י** (22.10.2018) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בעבירות שעניינן ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, ובעבירה של גניבת חשמל. הנאשם שכר דירה והתקין בה ציוד לגידול וייצור סמים, ובמהלך התקופה נטל חשמל מרשת החשמל בשווי 40,000 ₪. במקום נתפס קנבוס במשקל של כ-39.5503 ק"ג. הנאשם ללא הרשעות קודמות. נקבע מתחם של 18-36 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הוטל עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים.

בע"פ 2194/14 **בן שמעון נ' מ"י** (10.9.2014), גידל המערער בדירה אותה שכר שיחי קנבים במשקל כולל של 33.5 ק"ג והורשע בעבירות שעניינן גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. על המערער הושתו, בין היתר, 27 חודשי מאסר בפועל. נוכח הליך שיקום משמעותי הקל בית המשפט העליון בעונשו, כך שירצה 20 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 856/02 **מ"י נ' אילן בן אליהו שמואל** (11.03.2002) גידל המשיב במשק משפחתי שתילי סם מסוכן מסוג קנאביס, ובחממה ובשטח החקלאי נתפסו 240 שתילי קנאביס במשקל כולל של 45.8 ק"ג ברוטו. בית המשפט המחוזי התחשב בנסיבותיו האישיות וגזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר בענישה ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 8988/16 **אשר בן סימון נ' מ"י** (8.3.2017), הורשע המערער, בביצוע עבירות ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, סחר והספקת סם מסוכן, ונטילת חשמל במרמה, המערער הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בביתו, והמערער גידל בה 282 שתילים, בכמות כוללת של 87.25 קילוגרם נטו. עוד באותו המועד סיפק המערער לאדם אחר סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות של 5.43 גרם נטו. בית המשפט המחוזי השית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 40,000 ₪ ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

7. ב"כ המאשימה מבקש לקבוע מתחם עונש הנע בין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, וזאת לצד ענישה נלווית. ב"כ הנאשם טוען כי מדובר במתחם שאינו מידתי ומבקש לאמץ את המלצת שירות מבחן ולהשית עונש שירות בעבודות שירות וצו מבחן.

מדובר בכמות גדולה של סם אותה גידל הנאשם, 255 שתילים אשר משקלם הינו 70 ק"ג של סם מסוכן מסוג קנבוס. הנאשם החזיק את הסם כאמור שלא לצריכתו העצמית, תוך שהוא נוטל חשמל שאינו זכאי לו במרמה.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם ביצע פעולות היערכות הכוללות שכירת בית לצורך הקמת המעבדה וגידול הסם, והצטיידות באמצעים הנדרשים לגידול.

על פני הדברים נראה כי מדובר בגידול הצופה פני הפצה. אין לקבל את הטענה כי לא היו ב"כ המאשימה רשאים לטעון לכך. מדובר בכמות גדולה, אשר ברור מכלל העובדות כי המטרה של הגידול הינה מסחרית לכל דבר ועניין.

נוכח האמור, ונסיבות ביצוע העבירות, אני מוצא את מתחם העונש ההולם בגין העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם, בנסיבות ביצוע, ככולל מאסר בפועל הנע בין 25 ל- 50 חודשים.

על הענישה לכלול גם רכיב של קנס, אשר נדרש לאור המניע הכלכלי לביצוע העבירה.

הענישה

8. הנאשם יליד 1977, ולחובתו עבר פלילי הכולל עבירות של החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית (2009, 2001, 1997), היזק לרכוש במזיד ותקיפה סתם (2004), וחבלה כשהעברין מזוין ופציעה (2000).

בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירי שירות מבחן הסוקרים את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות אשר חלקן לא יפורט מפאת צנעת הפרט.

מהתסקיר הראשון מתאריך 6.5.21 עולה כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית במסגרת פיקוח המעצר והמשיך השתתפותו בקבוצה זו עד מעברו לדרום הארץ. הנאשם הגיע לכל המפגשים כנדרש, שיתף אודות קשיים שחווה, לוקח אחריות על מעשיו, הינו אב דואג ומסור לילדיו, ונסיבות שנת הקורונה ומצבו הכלכלי הובילו אותו למעורבות בפלילים. שירות המבחן התרשם מחשיבות הקשר של הנאשם עם ילדיו בהיותו משמורן יחיד ומהיותו מודע לצורך בהמשך טיפול.

מהתסקיר השני מתאריך 3.6.21, עולה כי הנאשם תאר בפני שירות מבחן חווית לימודים מורכבת כנער, תקופה נעוריו לוותה באובדן אביו והתמודדות עם קשיים רגשיים מרובים. על רקע קשיו והתחברות עם אוכלוסייה שולית החל לצורך סמים מגיל צעיר. בגיל צעיר החל מעורבותו בפלילים, שירות המבחן סייע לו להתגייס לצבא, שירת שירות צבאי מלא וחווה את השירות כחוויה חיובית. בשל פטירת אחיו התמודד עם קושי רגשי וחזר לשימוש בסמים. הנאשם מסר כי לאורך השנים נהג להשתמש בסמים ורק לאחר גירושיו הרגיש כי עליו לעשות שינוי בחייו והחל בטיפול בתחום ההתמכרויות, לדבריו מזה כעשר שנים נמנע משימוש בסמים ועובד באופן יציב.

הנאשם תאר שלפני כ- 8 שנים התגרש, תחילה גרושתו קיבלה את המשמורת על הילדים, אך בהמשך הביעו ילדיו רצון לעבור להתגורר עמו. הנאשם סיפר כי באותה העת הייתה הסלמה בשימוש בסמים ולכן פנה לטיפול בתחום. עם סיום ההליך הטיפולי פנה לסיוע משפטי והחל בתהליך החזרת המשמורת אילו. בהמשך קבע בית המשפט כי ילדיו יועברו לביתו. לדברי הנאשם כיום האם אינה נמצאת בקשר רציף עם ילדיהם והוא משמש כאב יחידני. הנאשם מסר כי הוא רואה באחריותו כהורה כאחריות החשובה בחייו, שולב בטיפולים שונים בליווי הרווחה והקים קבוצה במקום מגוריו לאבות יחידניים.

ביחס לעברו הפלילי מסר הנאשם כי עבר תהליך של שינוי משמעותי בזמן הטיפול והכלים שרכש והתובנות שגילה סייעו לו להישמר ממעורבות פלילית נוספת. הנאשם מציין כי מבין שמעורבות פלילית נוספת עלולה לפגום בקשר עם ילדיו.

לדבריו לאחר הטיפול לגמילה מסמים שעבר לפני כעשר שנים, נמנע משימוש בסמים כשבע שנים. הנאשם שיתף כי התמודד בעבר עם בעיית הימורים חוקיים והפסיק התמכרות זו לפני כשש שנים.

ביחס לעבירות בתיק זה, הנאשם תיאר כי היה מצוי במשבר כלכלי ועם פרוץ מגפת הקורונה המשבר הכלכלי הלך והחמיר על רקע צמצום שעות עבודתו, התקשה לעמוד בהתחייבויות כספיות קודמות והלוואות, פנה לגורמים בשוק האפור ולקח הלוואה, לא הצליח להחזיר את התשלומים וההלוואה צברה ריבית גבוהה, ולדבריו המלווים הציעו לו לגדל עבורם סמים בכדי להחזיר את חובותיו ולהרוויח כסף. הנאשם אמר לשירות מבחן שהוא מבין שמעשיו חמורים ומבין כי

פעל לא כשורה גם אם המטרה הייתה החזרת חובות על רקע מצוקה כלכלית.

הנאשם מסר לשירות מבחן כי היום יודע שבמצב של מצוקה כלכלית עליו לפנות לגורמים מוסדרים בלבד וכן מבין כי במעשיו פגע בחייהם של אחרים ובילדיו אשר נאלצו להתמודד פרק זמן ללא אביהם. עוד הוסיף הנאשם כי כיום אינו מצוי בקשר עם חברה שולית וגם במהלך התקופה בה ביצע את העבירה הקשר עמם היה מצומצם. הנאשם הביע כעס ואכזבה מעצמו לאור מעורבותו הפלילית. שירות מבחן התרשם כי הנאשם מבין את משמעות מעשיו.

שירות מבחן בחן את גורמי הסיכון והסיכוי והתרשם כי שילוב הנאשם בהליך טיפולי ייתן מענה לצרכיו השונים בתחום ההורות וכן בתחום ההתמכרות וכן מתן מענה לגורמי הסיכון.

הנאשם הביע הסכמתו להשתלב בתוכנית טיפול התואמת את צרכיו ומסר כי בכוונתו להמשיך את הקשר עם גורמי הרווחה בעיר מגוריו. שירות מבחן מציין כי לאור רשימת ההמתנה הקיימת בשירות המבחן יידרש פרק זמן נוסף עד שישולב בקבוצה. שירות מבחן המליץ על דחיית הדיון לצורך בחינת שילוב הנאשם בתוכנית טיפולית.

בתסקיר השלישי שהוגש ב - 14.7.21 שירות מבחן מציין כי הנאשם עדיין נמצא ברשימת המתנה לשילובו בקבוצה כאשר המטרה להעבירו מקבוצת העצורים לקבוצה הטיפולית ההמשכית. צוין כי במסגרת הטיפול הקבוצתי יעבוד הנאשם על התקשורת הפוגענית שמפנה כלפי עצמו כאשר הוא נדרש לעמוד בציפיות מרובות וכן ילמד לזהות מצבי קונפליקט וירכוש כלים להתמודדות עם מצבי הקונפליקט ומצבים של משבר וסיכון. כמו כן כחלק התוכנית יהיה על הנאשם להמשיך בקשר עם גורמי הטיפול במחלקה לשירותים חברתיים באזור מגוריו. ביחס להתמכרות ועל רקע שימוש בסמים יעבור הנאשם בדיקות לגילוי שרידי סם ובאם תהיה נסיגה בתחום תיבנה תוכנית טיפולית התואמת צרכיו.

שירות המבחן ממליץ על ענישה שיקומית הכוללת מצד אחד העמדת הנאשם בצו מבחן הכולל שילובו של הנאשם בקבוצה טיפולית בשילוב עם קשר מול גורמי הטיפול במחלקה לשירותים חברתיים באזור מגוריו, ובנוסף ולאור חומרת העבירה ממליץ שירות מבחן על הטלת מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה.

9. העבירות שביצע הנאשם הינן חמורות ונסיבות ביצוען חמורות אף הן. הנאשם בחר בגידול סמים מסוכנים לפתרון בעיה כלכלית, כך על פי דבריו שלו.

אין לקבל ביצוע עבירות כאלו תוך גישה סלחנית לאור המניע הכלכלי. סבורני כי המניע הכלכלי האמור אך מוסיף נימוק לחומרה, ואין לקבל כי גידול סמים מסוכנים לצרכי הפצה יכול להוות פתרון למצוקה כלכלית.

הנאשם שכר בית לטובת הקמת מעבדה לגידול סמים, הצטייד בכל הציוד הנדרש להפקת הסם, וגידל 70 ק"ג של סם מסוכן מסוג קנבוס, תוך שהוא נוטל המרמה חשמל לצורך זה. קיים צורך במיגור תופעת הסמים המסוכנים על כל סוגיהם, וקיים נזק פוטנציאלי רב שיכול היה להיגרם מהפצת הסם.

ההליך הטיפולי המוצע על ידי שירות המבחן הינו הליך כללי, אשר אינו קשור ישירות להתמכרות, אלא לבחינת מעשיו והתנהלותו. אינני מוצא כי מדובר בהליך טיפולי אשר יש בו כדי להביא לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם. יצוין כי שירות המבחן אינו רואה כעת כל התמכרות, ולא מוצע כל הליך טיפולי בתחום זה.

שיקולי הענישה אשר צריכים לקבל משקל הם הרתעת היחיד והרתעת הרבים, מפני הקמת מעבדות שכאלו.

שיקולים אלו, לצד העבר הפלילי, מטים את הכף לענישה משמעותית מעל הרף התחתון של המתחם.

מנגד, נסיבותיו של הנאשם, האישיות והמשפחתיות, והיותו הורה יחידי צריכות לבוא במסגרת השיקולים לקולא, כמו גם קבלת האחריות המלאה.

עיינתי במסמכים אשר הוגשו במסגרת נ/1 ועולה מהם תמונה חיובית, וכותביהם מציינים כי הנאשם אב נפלא, אשר מסייע גם לאחרים, ואדם חרוץ המסור למקום העבודה.

לאור כל האמור, אני מוצא מקום ליתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, והענישה תהיה קרובה לרף התחתון של המתחם, אך מעליו.

ראוי היה כי לצד המאסר בפועל יוטל קנס משמעותי, לאור המניע הכלכלי לגידול הסמים המסוכנים. ואולם, לאור המצב הכלכלי, ונסיבותיו של הנאשם, הקנס שיוטל יהיה מתון.

משיקולים הקשורים בשיקום ושיקולים כלכליים לאחר שיחרורו, אני מוצא לנכון שלא להטיל על הנאשם פסילת רישיון נהיגה.

10. **לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 28 חודשים. מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 29.10.20 עד ליום 24.12.20.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו ביום 19.9.21 שעה 8:00 במתקן הכליאה דקל. מוצע לנאשם לערוך הליך מיון מוקדם.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירת סמים מסוג פשע.

קנס - קנס בסך 5,000 ש"ח או מאסר למשך 20 יום תחתיו; הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 90 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן. הקנס יועבר לקרן החילוט כאמור בסעיף סעיף 36ח(א) לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש).

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ל' אב תשפ"א, 08 אוגוסט 2021, במעמד הצדדים.